

İstanbul'la Saklambaç

MINA TANSEL

40.
baskı

Resimleyen: Sedat Girgin

ON
ÇOCUK

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

© Can Sanat Yayınları A.Ş., 2010

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

ISBN 978-975-07-1157-2

1. Basım: 2010

40. Basım: 2000 adet, Nisan 2024

Resimleyen: Sedat Girgin

Yayın Koordinatörü: İpek Şoran

Düzeltili: Seda Ateş

Kitap Tasarımı: Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak Tasarımı: Lom Creative (www.lom.com.tr)

Tasarım Uygulama: Recep Eren

Can Sanat Yayınları Yapım ve Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.

Yayıncı Sertifika No: 43514

Maslak Mh. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza No: 9/25 Sanyer, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33

cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

Baskı ve Cilt: BPC Matbaacılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Sertifika No: 48745; Adres: Cevizlik Mah. Hüsreviye Sok.

Erşen İş Hanı No:15 Kat:3-38 Bakırköy, İstanbul

İstanbul'la Saklambaç

MİNA TANSEL

Resimleyen: Sedat Girgin

MİNA TANSEL

Ana-babası İstanbullu bir çocuk olarak Ankara'da doğup büyüdüm. ODTÜ'de okuduktan sonra Ankara Üniversitesi'nde Siyaset Bilimi doktorası yaptım, ama meslek olarak yayıncılığı seçtim. Mesleğimin büyüsüne kapılmış çalışırken bir de baktım ki, başlayalı 30 yıl oluyor!.. Bu sürenin ilk beş yılında çocuklar için radyo programları hazırladım. Daha sonra yetişkin dinleyiciler için hazırladığım programlar arasında İstanbul konulu

olanlar önemli yer tutar. Bu programların sonuncusu – yabancı dinleyiciler için tasarladığım, ama Türkçe olarak da TRT'nin hem dış, hem de iç yayınlarında yer alan – *İstanbul'la Saklambaç*'tı. Elinizdeki kitabın çıkış noktası, işte bu program oldu.

YAZARIN YAYINEVİMİZDEN ÇIKAN DİĞER KİTABI:

Büyüyünce Ne Olacaksın?

İçindekiler

Bodrumdaki Lahit	11
Aslanlı Kaptan.....	34
Zindanlardan Zindan Beğen.....	54
Eski Koltuk	86
Masaj Keyfi	99
Kıskanç Kardeş	110
Yolculuk.....	135
Yeraltında	152
Kaleden Kaleye.....	171
Uludağ'a Selam.....	179
Yer Dizini	185
Kişi Dizini	187
Müze Dizini.....	189
Okul Dizini	190

Torunum Sina Kuzey'e

Bodrumdaki Lahit

Ali'yi gece hiç uyku tutmadı. Sabahı iple çekti. Erkenden kalktı; annesinin şaşkın bakışları altında çabucak hazırlandı; kahvaltısına elini bile sürmeyip onun itirazlarına kulak asmadan sokağa attı kendini. Herkesten önce okuldaydı; ama Emre hâlâ gelmemişti. İşte o zaman bir cep telefonunun olmayışına çok hayıflandı. Almanya'daki amcasının etkisiyle, "Çocukların gelişen beyinlerine zararlı ışınlar yayıyor," diye ona telefon almıyorlardı: Oysa, şimdi telefonu olsa Emre'yi arayabilir, okula erken gelmesini söyleyebilirdi... Ders zilinin çalmasına beş dakika kala geldi Emre.

“Neredesin oğlum? Müthiş bir şey var seninle konuşmam gereken...”

Emre bu müthiş şeyin ne olduğunu merak etti, ama daha ağzını açmadan Ali hızlı hızlı konuşmayı sürdürdü:

“Bizim evde ne oldu biliyor musun? Olağanüstü bir şey!.. Bodrumda bir lahit çıktı!”

“Lahit mi?”

“Evet, evet! Koskoca bir mermer sanduka! Bir mezar!.. Kapaklı!.. Bir Roma lahdi!.. Düşünebiliyor musun? Müzelerde gördüğümüz gibi!..”

“Nereden gelmiş? Ne zaman gelmiş sizin bodruma?”

“Hiç bilmiyoruz: Taşınabilir bir şey değil zaten... Eni öğretmenin masası kadar geniş... Boyu ondan da uzun... Yüksekliğini tam bilemiyorum: bir kısmı zeminin altında...”

“Yok ya? Nasıl gelmiş oraya peki? Nereden gelmiş?”

“Belki de hep oradaydı da bizimkiler kömürlüğü genişletirken, yeni fark ettiler. Babam telefon etti; uzmanlar gelip bakacaklar bugün... Diyorum ki, bize gidelim – senle ben. Onlar geldiğinde biz de orada olalım.”

“Kaçta geleceklermiş?”

“Bu sabah...”

“Derse girmeyecek miyiz şimdi? Öğretmen bizi gördü. Ne deriz ona? Babana ne deriz?”

“Babama kolay da, öğretmene ne diyelim? Deriz ki, ben hastalanmışım, sen beni eve götürecekmisin!”

“Hiç inandırıcı değil. Hiç hasta görünmüyorsun. Hem bugün tarih dersi var. Ben kaçırmak istemiyorum.”

“Oğlum, bu greceklerin tarih dersinden daha heyecanlı!..”

“ğretmene hiçbir Şey söyleyemeyiz Şimdi. Söylemeden de çıkmayız okuldan.”

“ArkadaŐ diye bağrımıza bastık! Ne biçim arkadaŐsın sen? Hiç bir Őeyi paylaŐmıyorsun!”

Ali ile Emre'nin tartıŐmaları uzun sürmedi, çünkü ders zili çalınca sınıfa girmek zorunda kaldılar. Ama Ali'nin Emre'ye kızgınlığı sürdü. Ders arasında onun yanına hiç gitmemeye kararlıydı. Oysa, Emre Ali'yle dargın olmayı göze alabilir miydi hiç? Öğretmen sınıftan çıkar çıkmaz Ali'nin yanına geldi; okuldan sonra birlikte onların evine gitmeyi önerdi. Cep telefonundan annesini arayıp gecikeceğini haber verecekti. Onlar Alilerin evine vardıklarında uzmanlar belki hâlâ lahdi incelemekte, belki de çalıŐmalarını bitirip gitmiŐ olacaktardı; yine de, Ali bu öneriyi geri eviremezdi.

* * *

Eve vardıklarında Ali hemen kömürlüğe giden merdivenlere yöneldi: kapı kilitliydi.

“GitmiŐler işte!..”

Hızla çıkıp evin kapısını aldılar. Annesinden aldılar haberi: Uzmanlar gelip bodrumdaki lahdin Roma dönemine ait bir lahit olduğunu dođrulamıŐ, kayıtlarına geçirmiş ve gitmiŐlerdi.

“İini açtılar mı?”

“Amadılar! Mhrleyip gittiler!..”

“Ben Şimdi o lahdi Emre’ye göstermek istiyorum. Onun için okuldan birlikte geldik.”

“Olmaz. Baban kmrlg kilitledi. Anahtarı nereye koyduğunu da bilmiyorum.”

Çocukların canı sıkıldı.

“Sabah gelseydik böyle olmazdı,” derken Emre’yi suçlar gibiydi Ali.

Emre hiç üzerine almak niyetinde değildi:

“Dkkna gidip babandan anahtarı istesek?”

* * *

Babası onlara gözucuyla baktıktan sonra baŐını eğip iŐine devam etti... Ali’yi doğru dinlemedi bile:

“Ne yapacaksın anahtarı alıp da? Görecek önemli bir Şey yok: kapaklı bir sanduka... Müzeye gidin bakın: Her çeŐidini görürsünüz. Bizim evi müzeye evirme Ali! Sağda solda bu konuyu açıp evi definecilere hedef göstereceksin! İkiniz de unutun gitsin bu konuyu. Yok yle bir Şey! Tamam mı? Müzeye gidin, daha ssllerini görürsünüz.”

İki ocuk hayal kırıklığına uğradı; Ali bayağı içerledi: Babası yle kararlıydı ki ısrar etmenin iŐe yaramayacağı ortadaydı. Sözü uzatmadan çıktılar; ama ikna olmamıŐlardı. Ali bir yolunu bulup kömürlüğe girebileceklerini düŐünüyordu. İzinle giremedilerse izinsiz gireceklerdi. Kendilerine ait bu özel hazineyi en yakın arkadaşına göstermezse olur muydu? Defineciler duyarmıŐ! Sanki bütün mahalleli duymamıŐ mıydı? Oysa, kendi bir tek en

yakın arkadaşına söz etmişti bu konudan... Sessiz sessiz eve doğru yürürlerken Emre sordu:

“Ne düşünüyorsun?”

“Anahtarı nerede bulacağımı...”

“Ne yani? Gizlice mi gireceğiz?”

“Ya ne yapacaktık? İzin alamadığımızı göre başka çaremiz var mı?”

Ali babasına bayağı gücendiğini fark ediyordu. Onu arkadaşına karşı mahcup etmişti.

“Annenden izin almayı denesek?”

“Olmaz. Babamın ‘hayır’ dediği bir şeye o ‘evet’ demez.”

Birkaç adım daha yürüdüler konuşmadan. Sessizliği bozan yine Emre oldu:

“Şimdi ne yapacağız?”

“Annem birazdan kalkıp komşuya gider. O zamana kadar evde oyalanalım. Anahtarı saklamış olabileceklerini sandığım birkaç yer var.”

* * *

Ali'nin annesi çocuklara kurabiye ile çay götürdüğünde bilgisayardaki lahit görüntüsü gözünden kaçmadı: “Neredeymiş bu?” diye sormadan edemedi.

“Zonguldak'ta...” dedi Ali, “Aslında her yerde var: Mardin'de, Antakya'da, Bolu'da... Hepsi de inşaat kazısı sırasında bulunmuş.”

Emre atıldı: “İçlerinde iskeletler, küp içinde insan kemikleri bile var. Belki sizinkinde de vardır!” Bu son

cümleyi söylerken Ali'nin annesinin yanında biraz ileri gittiğini sezinledi.

Ali'nin annesi ne diyeceğini bilemedi: “Dersiniz yok mu sizin?” diyiverdi.

Emre, “Zaten birazdan derse geçeceğiz,” demeye başlamıştı ki, Ali, “Yarına ödev yok,” diye kestirip atınca cümlesinin sonunu getiremedi.

Ali'nin annesi pek ikna olmamıştı. Komşuya gitmek için evden çıkarken, kömürlük anahtarını sakladıkları yere kaydı bakışları...

* * *

Kapı kapandıktan sonra çocuklar birbirlerine baktılar.

“Dur biraz,” dedi Ali, “annem bir şey unutup döner belki...”

Sanki kulak misafiri olan biri varmış da onun duymasını istemezmiş gibi fısıldadı Emre: “İstersen erteleyelim. Zaten bugün biraz geç oldu.”

Aslında için için çok da merak ediyordu lahdi. Ali ters bir bakış fırlattı arkadaşına...

“Acaba içinde iskelet var mıdır?” diye sordu Emre lafi çevirerek, “Gerçekten içini açmamışlar mıdır?”

“Bakacağız.”

Lahit, ölümler için yapıldığına göre, bodrumdaki lahitte de iskelet olması gerekirdi. Bir yandan da bilgisayarda “lahit”ler konusunda buldukları bilgilere bakmayı sürdürüyorlardı. Emre sorup duruyordu: “Bunlardan hangisine benziyor?.. Şunun boyu ne kadarmış?”

“İki buçuk metreye yakınmış.”

“Uf, amma da uzun!.. Sizininki de büyüklüğü de bu kadar var mı?”

“Sizinki” sözü Ali’nin gururunu okşuyordu.

“Tabii, bizimki de böyle bir şey...”

“Üzerinde böyle kabartmalar, süslemeler var mı sizininki de?”

Lahdin üzerinde hiçbir süsleme fark etmemiş olmak Ali’nin keyfini biraz kaçırdı doğrusu.

“Ben görmedim. Tam inceleyemedik ki zaten. Şimdi yanımıza fener alır, inceleriz. Bir de metre alıp enini boyunu ölçelim.”

“Anahtarı bulacağımızdan çok emin görünüyorsun. Haydi, aramaya başlayalım o zaman,” derken Emre’nin gözleri muzipçe parladı. Ali arkadaşının “havaya girmesi”ne sevindi. Gülümseyerek bilgisayarı kapattı.

* * *

Ali, sokak kapısının yanında duran konsolun üzerindeki şekerlik benzeri kaba uzandı. Annesi, bazen el altında olmasını ama göz önünde olmamasını istediği ufak tefek şeyleri bu seramik kaba koyardı. Fakat o ne? Nasıl olduğunu ikisi de anlayamadılar: Kaba uzanırken koluyla çarpıp onun yanındaki vazoyu devirmesin mi? Oysa, hiç de sakar bir çocuk değildi Ali. Vazonun içindeki yapma çiçekler yere saçıldı. Çiçeklerin arasında bir şey parlıyordu.

“İşte bu! Bu işte! Kömürlüğün anahtarı bu!”

Sevinsinler mi, üzülünler mi, bilemediler. Anahta-

rın beklenmedik bir yerden çıkması iyiydi de, vazonun orasından burasından parçaların dökülmüş olması, ağzında da büyücek bir yarık açılması hiç iyi olmamıştı. Vazodaki kırıklar fark edilirse anahtarı buldukları da ortaya çıkacaktı. Yapacak bir şey yoktu! Vazo hasar görmüştü, ama şu anda onlar için önemli olan anahtarı ele geçirmiş olmaktı!

“Tam da kırılmış sayılmaz. Ağzının kırık tarafını şöyle duvara doğru çevirirsek hemen dikkati çekmez,” diye umdular.

Bu arada hafif bir tedirginlik duyan Emre, aklından geçeni söyledi: “Bak abi, ne düşündüm, biliyor musun? Sizin şu aşağıdaki lahitte yatan ölümler var ya, onlar devirdiler bu vazoyu belki de... Belki de rahatsız edilmek istemiyorlardır!”

“Saçmalama oğlum!” dediye de biraz huzursuz oldu Ali. Vazoyu nasıl olup da devirdiğine o da akıl sır erdirememişti. “Sanki biri ya da birileri bizi kömürlüğe davet ediyor, onun için anahtarı bulmamızı kolaylaştırdılar,” diye aklından geçirmeden edemedi.

* * *

İki çocuk birbirleriyle paylaşmadıkları korkularıyla uzun, dik merdivenleri döne döne inip kömürlük kapısına geldiler. Kapı gıcırtyla açıldı. Ali kömürlüğün cılız ışık veren çıplak ampulünü yakmak için düğmeye bastığında bir ses geldi: cızz!.. Sigorta atmıştı!

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

MINA TANSEL

İstanbul'la Saklambaç

Can Çocuk'tan tüm zamanların Kültür Başkenti İstanbul için bir armağan...

Bodrum'daki lahitle karşılaştıkları gün, Ali'yle Emre'nin yaşamlarına yeni bir boyut eklendi. Bu gizli boyutu bir tek Burcu'yla paylaştılar. Artık her gün yeni bir serüvene çıkabilirlerdi. Böylece 11-12 yaşlarındaki bu üç çocuk, kâh eğlenceli, kâh sıkıntılı anlar yaşarken hem kendilerini, hem birbirlerini, hem de içinde dolaştıkları İstanbul'u yeniden keşfetmeye başladılar. İstanbul'un sadece birkaç gizli yerini ve bilinmeyen öyküsünü duymakla kalmadılar; huyuyla suyuyla, gelmiş geçmiş korkuları, sevinçleri, öfkeleri, dostları, sevdalılarıyla onun kişiliğini kavrayıp, ruhunun derinliklerine yaklaşabildiler.

roman

YAŞ	10	11	12	+
-----	----	----	----	---

cancocuk.com

ISBN: 978-975-07-1157-2

9 789750 711572